

Tulipa koktebelica

Foto: Harry Jans

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulipa* is afgeleid van het Perzische woord *tūlbent*, wat 'tulband' betekent, en verwijst naar de vorm van de gesloten bloem. De soort aanduiding *koktebelica* is een geografische aanduiding en verwijst naar Koktebel, een stad aan de kust van de Krim, de regio waar deze tulpsort van nature voorkomt. Dit benadrukt de lokale herkomst van de plant.

Taxonomie

Tulipa koktebelica is een botanische tulp en behoort tot de Liliaceae. Het is een wilde tulp uit de subgenus *Tulipa*, sectie *Tulipa*. Hoewel de plant minder algemeen in de tuinbouw wordt aangetroffen dan sommige andere wilde tulpen, is ze een erkende soort. De taxonomie is als volgt:

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Leliefamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. koktebelica*

Synoniemen

Tulipa koktebelica wordt soms beschouwd als nauw verwant aan of zelfs als een synoniem van *Tulipa sylvestris* subsp. *australis* of andere verwante soorten uit de Krim en de Kaukasusregio. Vanwege de complexe taxonomie van de wilde tulpen, kunnen er in verschillende botanische bronnen en literatuur variërende namen worden gebruikt, maar *T. koktebelica* is de specifiek geaccepteerde naam voor deze populatie van de Krim.

Variëteiten en cultivars

Als een geografisch specifieke wilde soort ligt de nadruk van *Tulipa koktebelica* op de pure botanische vorm. Er zijn geen wijdverbreide cultivars die specifiek van deze soort zijn afgeleid voor de commerciële bloembollenmarkt. De plant wordt gewaardeerd om haar wilde kenmerken.

Familie

Tulipa koktebelica is een lid van de Liliaceae, de Leliefamilie. Deze familie omvat bolgewassen en wordt gekenmerkt door hun zes bloemdekbladen en de aanwezigheid van een ondergrondse bol als opslagorgaan.

Hoogte

Deze tulp is een relatief kleine, wilde soort. De hoogte van de bloemstengel ligt doorgaans tussen de 15 en 30 centimeter.

Bloemkleur

De bloemkleur van *Tulipa koktebelica* is meestal geel tot lichtgeel. De bloem, die vaak enigszins knikt in knop, opent zich stervormig in de volle zon, wat een typisch kenmerk is van veel wilde tulpen.

Bladkleur

De plant heeft smalle, lancetvormige bladeren met een frisgroene tot licht grijsgroene kleur.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze soort valt in het midden van het voorjaar, meestal rond april.

Standplaats

Net als de meeste wilde tulpen vereist *Tulipa koktebelica* een plek in de volle zon en een goed doorlatende bodem. De plant gedijt op de warme, droge, rotsachtige of steppe-achtige gronden van haar natuurlijke herkomst. Ze is geschikt voor verwildering.

Herkomst

De plant is endemisch of zeer sterk geconcentreerd in de Krim, met de naamgeving die specifiek verwijst naar de regio rond de stad Koktebel. Ze groeit op de steppes en droge heuvels van het schiereiland.

Soort gewas

Het is een meerjarig bolgewas (*bulbous geophyte*) en wordt beschouwd als een botanische tulp. Deze soort kan, indien ongestoord en op een geschikte standplaats, jarenlang terugkeren en zich langzaam verspreiden.

Vermeerderingswijze

De voornaamste wijze van vermeerdering is vegetatief, door de vorming van kleine bijbolletjes (klisters) naast de moederbol. Vermeerdering uit zaad is ook mogelijk en draagt bij aan de natuurlijke verspreiding en variabiliteit.

Klimaatzone

Tulipa koktebelica is een winterharde plant, gewend aan de koude winters en droge, hete zomers van het continentale klimaat in Oost-Europa/West-Azië. Ze is geschikt voor gematigde klimaatzones waar de bol een noodzakelijke koudeperiode doormaakt.

Insecten

De bloemen van deze wilde tulp openen zich wijd in de zon en zijn daardoor goed toegankelijk voor bestuivers. Ze trekken in het voorjaar vroege insecten, waaronder bijen en hommels, aan die op zoek zijn naar stuifmeel en nectar.

Bronvermelding

- <https://www.floravannederland.nl/planten/bostulp>
- <https://bloemoloog.nl/collections/bio-tulpen-botanisch>
- <https://www.tuinplantenwinkel.nl/tulipa-turkestanica.html>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Tulipa</i> (tulband); <i>koktebelica</i> (afkomstig uit Koktebel, Krim)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Familie:</i> Liliaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Tulipa</i> , <i>Soort:</i> <i>T. koktebelica</i>
Synoniemen	Soms als nauwe verwant of synoniem van <i>Tulipa sylvestris</i> subsp. <i>australis</i> beschouwd
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend; geteeld als pure botanische soort
Familie	Liliaceae (Liefamilie)
Hoogte	15 tot 30 centimeter
Bloemkleur	Geel tot lichtgeel
Bladkleur	Frisgroen tot licht grijsgroen, smal
Bloeiperiode	April (midden voorjaar)
Standplaats	Volle zon; zeer goed doorlatende, droge, warme grond
Herkomst	De Krim (regio Koktebel)
Soort gewas	Bolgewas (<i>bulbous geophyte</i>), meerjarig, verwilderaar
Vermeerderingswijze	Bijbolletjes (dochterbollen)
Klimaatzone	Winterhard; gedijt in klimaat met koude winter en droge, warme zomer
Insecten	Trekt vroege bijen en hommels aan